

Lietuvos psichologų kongresas

Recenzuota kongreso
medžiaga

2025 m. balandžio 25-26 d.
Vilnius

Lietuvos
psichologų
sąjunga

VILNIAUS UNIVERSITETO LEIDYKLA

Filosofijos
fakultetas

EuroPsy
Akredituotas renginys 2025/062

Lietuvos psichologų kongreso organizatoriai:

Lietuvos psichologų sąjunga
Vilniaus universitetas

Mokslo komitetas (pranešimų santraukų recenzentai ir mokslinės programos sudarytojai):

prof. dr. Jurgita Lazauskaitė-Zabielskė (pirmininkė) (VU)
doc. dr. Arvydas Kuzinas (MRU)
prof. dr. Dalia Antinienė (LSMU)
doc. dr. Giedrė Širvinskienė (LSMU)
prof. dr. Kristina Žardeckaitė-Matulaitienė (VDU)
doc. dr. Loreta Gustainienė (VDU)
doc. dr. Raimonda Petrolienė (LPS)
prof. dr. Reda Gedutienė (KU)
prof. dr. Rimantas Vosylis (MRU)
doc. dr. Roma Šimulionienė (KU)
prof. dr. Saulė Raižienė (VU)

Organizacinis komitetas:

Aina Adomaitytė (LPS)
Skaistė Jurevičienė (LPS)
Gabrielė Gudynaitė (VU)
prof. dr. Antanas Kairys (VU)
dr. Marija Turlinskienė (VU)
doc. dr. Raimonda Sadauskaitė (pirmininkės pavaduotoja) (VU)
doc. dr. Olga Zamalijeva (pirmininkė) (VU)

Už pranešimų turinį atsako pranešimų autoriai. Lietuvos psichologų kongreso organizatoriai neprisiima jokios atsakomybės, susijusios su pranešimų santraukų kokybe ar informacijos tikslumu.

Copyright © 2025 [Jurgita Lazauskaitė-Zabielskė, Olga Zamalijeva]. Published by Vilnius University Press
This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Licence, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.
<https://doi.org/10.15388/LPK2025>

Vilniaus universiteto leidykla,
Saulėtekio al. 9, LT-10222 Vilnius
info@leidykla.vu.lt, www.leidykla.vu.lt
Knygos internete *knygynas.vu.lt*
Mokslo periodikos žurnalai *zurnalai.vu.lt*

VIEŠOJO KALBĖJIMO NERIMĄ PATIRIANČIŲ STUDENTŲ DEPRESYVUMO IR SOCIALINIO NERIMO SĄSAJOS

THE RELATION BETWEEN DEPRESSION AND SOCIAL ANXIETY IN STUDENTS WITH PUBLIC SPEAKING ANXIETY

Karolina Petraškaitė* (Vilniaus universitetas), Olga Zamalijeva (Vilniaus universitetas), Elena Lapinskaitė-Vvohlfahrt (Vilniaus universitetas), Jonas Eimontas (Vilniaus universitetas).

* karolina.petraskaite@fsf.vu.lt

Įvadas. Šiuolaikinėje akademinėje aplinkoje studentų socialinis nerimas, siejamas su viešo kalbėjimo baime, kelia rimtą susirūpinimą, kadangi dažnai apsunkina akademinio potencialo siekimą, mažina motyvaciją ir gali turėti neigiamą poveikį psichikos sveikatai. Norint kurti veiksmingas intervencijas, svarbu išsiaiškinti besikreipiančių pagalbos asmenų emocinius poreikius. Visgi trūksta sistemingų tyrimų, kurie aiškiai atskleistų ryšius tarp socialinio nerimo, viešo kalbėjimo baimės ir tokių emocinių sunkumų kaip depresyvumas. Šio tyrimo tikslas yra atskleisti ryšius tarp socialinio nerimo, viešo kalbėjimo baimės ir studentų depresyvumo, siekiant išsiaiškinti pagalbos besikreipiančiųjų poreikius.

Metodika. Dalyvauti intervencijos tyrime norą išreiškė 84 18-52 m. amžiaus ($M = 24,26$, $SD = 6,77$) studentai, iš jų 24 (28,6 %) vyrai, kurie pildė atrankai skirtą klausimyną. Paciento sveikatos klausimynas (Patient Health Questionnaire-9; PHQ-9), atspindintis pagrindinius depresijos diagnostinius kriterijus, naudotas tyrime įvertinti dalyvių depresyvumą. Socialinio nerimo sunkumams vertinti naudota Liebowitz socialinio nerimo skalė, savižina (Liebowitz Social Anxiety Scale – Self-Report; LSAS-SR). Taip pat naudota Viešo kalbėjimo nerimo skalė (Public Speaking Anxiety Scale; PSAS) ir Sutrumpintas neigiamo vertinimo baimės klausimynas (Brief Fear of Negative evaluation Scale, BFNE).

Rezultatai. Analizuojant preliminarinius tyrimo rezultatus, nustatėme, kad depresyvumas reikšmingai susijęs su visais socialinio nerimo aspektais (reikšmingi ryšiai su socialinio nerimo ir socialinių situacijų vengimo subskalėmis, taip pat atlikties nerimo ir atlikties vengimo subskalėmis), kiek silpnesnis, tačiau vis dar reikšmingas ryšys su viešo kalbėjimo baime, tačiau nėra reikšmingų sąsajų su neigiamo vertinimo baime. Iš visų kintamųjų tik bendras socialinio nerimo rodiklis reikšmingai leidžia numatyti depresyvumo rezultatus ($R^2 > 0,2$, $p < 0,001$). Didesnė viešo kalbėjimo baimė reikšmingai susijusi su socialinių situacijų ir atlikties vengimo elgesio pasireiškimu.

Išvados. Socialinis nerimas ir viešo kalbėjimo baimė reikšmingai susijusi su studentų depresyvumu. Siekiant suteikti veiksmingą psichologinę pagalbą studentams, patiriantiems viešojo kalbėjimo baimę, svarbu atsižvelgti į jų depresyvumą bei socialinio nerimo išreikštumą, kuris taip pat siejasi su vengimo elgesiu.

Finansavimą skyrė Lietuvos mokslo taryba (LMTLT), sutarties Nr. S-MIP23-86.

Pagrindiniai žodžiai: socialinis nerimas; viešo kalbėjimo baimė; depresyvumas.